

יירושלמי שם העכפ ט', אמר רבי יוסי!..¹¹

מפורש בירושלמי שאותו דין קיים בכל אדם שרוצים לכבדו במה שלכא דמדי-

ישיבת מפרייט חלק ב' או"ח סי' ח'¹²

רש"י מודף ששם בני שפסעו את ע"מ - אחריו שבא לכבדו ע"פ עזותו חייבים להודיעו ששם - אלא שלכאורה לדבריו קשה תמימה רבא מ"ע אמרת ליה כ"י - פרי מר זוטרא אמר למה לכו דרבנן דאיתו כולי האי - ואילו שתק רב ספרא פ"ה נחשב כאילו אמר במפורש שבא לכבדו.

ישיבת חו"מ סי' רכ"ח סעיף ו', ז'¹³

פשוט פסק כח פתוס'

ופנה, דע"ל בנ"א פביאו מרב יפוד שפתח לעולם חביות נמכרות ופקשו עליו מרבי מאיר ותירטו או שפודיעו או שעולם פ"ה כל כך חביב על רב יפוד שאפילו אם לא היו החביות נמכרות פ"ה פותח אותן לכבדו -

תוס' חולין ז"ז ע"ב ד"ה ופא קא נאצינן ליה¹⁴

פתוס' מחלקים בין איפה ששם מצע לכבדו אלא שלכא בא לו ע"י הפסד מאיפה שבכ"ל לא בא לקראתו - שאז אפילו אם בין כך פ"ה בא לקראתו חייב להודיעו פ"ה ולאו בא לכבדו כ"ל.

דח"מ פ"ב דעות ד"ו¹⁵

פרמב"ם ופאור לא פביאו את הפיתר שאם פ"ה עשה כן לכבדו א"ל להודיעו - ופ"ה פ"ה שפוא פשוט (ולכן ע"כ בש"ע לא פביאו) אבל פ"ה מ"א אשן שפרמב"ם ופאור סוברים שפ"ה בעמוד ב' איננה סוברת כן ופסקו פרמב"ם ופאור דאוסור. (פ"ה מ"א ע"י מדייק מפרמב"ם שסובר כרש"י ולא כתוס').

ישיבת הרב העכות אונקאף וענינת דעת סי"ג¹⁶

פ"ה כן פביאו וכ"ע ב"ה!

תוס' חו"מ סי' רכ"ח ס"ק ח' ו'¹⁷

פ"ה ע"י ד"ה מלשון לא יסרפב שמתר להביא אוכל לחבירו ע"כ כשיודע שלכא יוכל - כדי שלכא יחשבו אחרים שנמשע מלפ"ה לו אוכל מסבב אחרת - ודוקא להפ"ה בו אוסור.

מתני' *ישולח
 אדם ירך לעובר כוכבים שגיד הגשה בתוכה מפני שמקומו ניכר :
 גמ' שלמה אין חרובה לא במאי עסקין אילימא במקום שאין מכריזין
 כימה והלקח מכן שלא נטל וטעלו ובגמרא פריך הכי זכני ישראל נשר מעובד כוכבים : (גמ' ירך . שלמה מחמת :
 סופספ לג' . אלא אם כן נטל גידה דכין דחרובה הוא סבר הלוקחה מן העובד כוכבים שניטל גידה והולכה בגידה : במקום שאין
 מכריזין . שכל הטבחים של אותו מקום ישראליים הם וכשנאלה טרפה לידם אין מכריזין לומר נפלה טרפה באיטליה למטר לעובד כוכבים
 ובאותו מקום אין לוקחין נשר מן העובד כוכבים הקמח מכרו לו הטבחים טרפיה ואין אלו יודעים אם נזחא היום טרפה לידם :

מתני' *ישולח

הרובה נמי לישדר ליה דהא לא אתו למובן
 מיניה אלא במקום שמכריזין שלימה נמי
 לא לישדר ליה דחתך ליה ומובן ליה אי
 בעית אימא במקום שמכריזין ואי בעית אימא
 במקום שאין מכריזין איבעית אימא במקום
 שמכריזין דחרובה דעובר כוכבים מדע דיע
 ואיבעית אימא במקום שאין מכריזין גזירה
 *שכמא יתנגה לו בפני ישראל ארד ואי בעית
 אימא משום דקא נגיב ליה לדעתיה דאמר
 שמאל *אסור לגנוב דעת הבריות ואפילו
 דעתו של עובר כוכבים והא דשמאל *לא
 בפירושיה דאמר אלא מכללא איתמר דשמאל
 היה קא עבר במברא א"ל לשמעיה פייסה
 למבריה פייסה ואיקפד מיס איקפד אמר
 אביי *ירנגולת טרפה הוא ויהבה ניהליה
 במד דשחזמה רבא אמר אנפקא אמר ליה
 לאשקיי ואשקיה חמא מוינא *וכי מכללא
 מאי למ"ד טרפה הואי א"ל אמאי תשדא
 איסורא למ"ד אנפקא א"ל לאשקיי אנפקא
 דהיא משמע תניא היה ר' מאיר אמר *אל
 יסרהב אדם לחבירו לסעוד אצלו וידע בו
 שאינו סועד ולא ירבה לו בתקדושת וידע בו
 שאינו מקבל ולא יפתח לו חביות המבורות
 לחנוניי אא"כ הודיעו *ולא יאמר לו סך שמן
 מפרך ריקן ואם בשביל כבודו מתר איני והא

עולא איקלע לבי רב יהודה פתח לו חביות המבורות לחנוניי אדועי אדועיה
 ואיבעית אימא שאני עולא דחביב ליה לרב יהודה דבלאי הכי נמי פתח
 מפתח ליה ת"ד *לא ילך אדם לבית האבל ובידו לגין המתקשקש ולא ימלאנו
 מים מפני שמחזקו ואם יש שם חבר עיר מותר ת"ד *לא ימכור אדם לחבירו
 סנדל של מטה בכלל של דהה שחזמה מפני ב' דברים א' מפני שמחזקו וא'
 מפני הסכנה *ולא ישגר אדם לחבירו חבית של יין ושמן צף על פיה ומעשה
 באחד שישגר לחבירו חבית של יין ושמן צף על פיה והלך ויזמן עליה אורזין
 ונכנסו מצאה שהיא של יין והניק את עצמו *ואין האורזין רשאין ליתן ממה
 שלפניהם לבנו ולבתו של בעה"ב אא"כ נמלו רשות מבעה"ב ומעשה באחד
 שזמן ג' אורזין בשני בצורת ולא היה לו להניח לפניהם אלא (6) בשלש ביצים
 בא בנו של בעה"ב נמל אחד מהן חלקו ונתנו לו וכן שני וכן שלישי בא
 אביו של הניק מצאו שעוקא א' בפיו ושהים בידו חבש בקרקע ומת כיון
 שראתה אמו עלתה לגג ונפלה ומתה אף הוא עלה לגג ונפל ומת א"ד אליעזר
 בן יעקב על דבר זה נהרגו ג' נפשות מישראל *מאי קמ"ל דכולהו ר"א בן יעקב
 היא

סופספ נמי לישדר - עם גידה ליהא למיתק שמא ימכרה לישראל
 דהא לא זכני מיניה דחיישין לטרפה : אלא במקום שמכריזין .
 שישאל מותר ליקח עם בליתו מקום מן העובד כוכבים מין שלא
 הכריז דלמאי מישש לה הטבחים ישראליים הם ולטרפה ליהא למיתק

דהא לא הכריז היום : עלימס נמי לג'
 לישדר ליש' - עד שיקבל גידה דחז"ל
 שמקומו ניכר איכא למיתק דלמח חתך
 לה עובד כוכבים ומזין וכטור זה
 שנטל גידה : מיתוספא דעובד כוכבים .
 ציך חט עשוי כאל ישראל שהא
 טרפה כדרך שגזיר מונח ועל דא
 סמך רבי בשולח ירך לחבירו על ד
 עובד כוכבים ולא עשה זה חותם
 דכשרה היא אם היא חסכה כדרך
 שישראל חוסכה אחר חסיתה הגיד אבל
 בלזכר אחר שחיתך עובד כוכבים
 וחיזקו ישראל שין זו אסור עד שיהא
 זו חתם : ואיכתיב *אמסל במקום שאין
 מכריזין ורקשיא לך חסכה נמי לישדר
 דהא לא זכין לה ישראל גזירה שמא
 יתנגה לו בפני ישראל וארצה הוואה
 שזה נראה לו לוקח היטו וכטור רמל
 גידה : ואיכתיב *אמסל סעמח דמתי'
 דלמח חסכה לא לישדר עם גידה :
 משום דגונב דעשו - דעובד כוכבים
 כטור ישראל זה ארבה מלח שחקה
 וטרה זה לישול גידה עד שגריחם
 לעלמו ואח"כ נהנה לו והא לא נטלו
 וגמלא מחזיק לו טובה חס : פייסוס
 לפנוריס : מן שכו לבעל המעבורת :
 מברא - ספיה רחבה ששוכרין זה
 אה הנהר : כפר דשמוסס - בחילוף
 שחוסה בחוק שחוסה חבירו בבטורת
 (ד' י') הוא סכחא דמזכין הרבא
 דלמחא במד דכנתא ולי נראה דלמח
 המורה הוא (ג) דהא דטרפה לאו
 דוקא דטרפה בשחוסה לא מילתא
 אלא כלומר טרפה שחוסה נתן לו במד
 דכשרה שחוסה *אמסל סעמח דמתי'
 והעובד כוכבים סבור שהיה חי : וכי
 מכללא מילי - מה לו אי איתמר מכלל
 איכפירות הא מהאכללא שפר שמעין
 ואמאי אשמעין גמרא דלאו כפירות
 איתמר ומה יס לנו לגמס ככלל זה :
 למ"ד טרפס סוליי איכא למיתר דלאו
 משום גניבות דעת איקפיד אלא משום
 דאשקיה גביה מד השאה : אנפקא
 הייפא ששפע - מאסיקרא דיהה איקפיד
 שטבר על דבריו : לא יטרפס - לא
 יפליר זו הוואל וידע שלא יעשה
 משום דגונב דעשו להחזיק לו טובה
 במס כטור שמן אלב מסריב לו
 ק : ולא יפסס לו כו' - כל חביותיהם
 תנשות היו וכשאל אדם תשוב אללו
 שמה לו חבית להסקופו יין חזק
 ואם מכר חבית לחנוני שלמה ועדיין

היא אללו לא יפתחה לאורח הבא לו מפני שגונב לבו להחזיק לו טובה מנס כטור זה הפסד גדול נפסד ע"י שהרי תשאר חבית זו חסרה
 ותתקלקל יינה חס ימכרנה מיד לחנוני שימכרנה לו : א"כ סודיישו - מכרתיה לחנוני ואיני נפסד : לא יכיל לו פך ריקן ויאמר לו סוך שמן .
 מפני שידע בו שאיך פך גונב דעשו כטור שיש בו שמן : ואם כשכיל כבודו - על אורח להודיע לבריות שחביב הוא עליו מותר : סמתקשקש .
 חסר לפי שזה סבור שהוא מלא : שמשפסו - גונב דעשו : ואם יש שם חסר פירי - חסרות פיר שיש שם רבים וזה מחזיק להחזיק את האבל
 בעיסקו שיאמרו כמה תשוב זה שזה מכדור כ"כ : שופר - גדול כטור הכריות : פגול - על עור בהמה שמתה (חיה) מאלה אין עורה
 חזק כאל כריאה שחוסה : חיס ששופס - כריאה שחוסה : ספספס - שמא ממתה נשכח נחש מתה והארס נכלב בעור : ושמן נף על פיס .
 כטור שהכל שמן ומזמן עליו וארזים וכסוח שיש לו שמן הרבה ללרכס : ומנא אם פלמו - שלא היה לו מה להאכלם ונתן מהם : ששוקן .
 סוגר כמו ועוקא (ישעיהו 5) :

² ואיסור גניבת דעתו של נכרי כתבו קצת רבותי' בשם בעלי התוס' ז"ל שהוא איסור תורה דנפקא לן מדכתיב לא תגנובו ולא תכחשו וגו'. וכי כתיב בסיפא דקרא איש בעמיתו דממעט הכותי ההיא דלא תכחשו ולא תשקרו קאי במקום שאין חילול השם בדבר. ודייקא נמי דלא כתיב מעמיתו או לעמיתו. והיינו נמי דיהביה אנחתא בלא תגנובו. ואע"ג דלא אשכחן גניבה סתם על גניבת דעת אלא לשון גניבת לב ככאן נכתב לא תגנובו סתם לכלול אף גניבת ממון. ובתוספתא דב"ק איתא שלשה גנבים הם גדול שכולם גונב דעת הבריות:

קנה

³ שלא לגנוב ממון שנאמר (ויקרא טו, יא) לא מגנטו: רמב"ם ל"ח רמז, סמ"ק רסב, יראים קכד (רנה), חנוך רכד.

בפרשת קדושים כתוב לא תגנובו כבר בארנו למעלה שבממון הכתוב מדבר ותניא בת"כ (קדושים פרשתא ג) מכלל שנהא' בגנבה שנים ישלם למדנו עונש אזהרה מניין תלמוד לומר לא תגנובו, לא תגנובו על מנת למיקט לא תגנובו על מנת לשלם תשלומי כפל ארבעה וחמשה בן בג אומר לא תגנובו משלך מבית אחרים אלא שבור את שיניו ואמור לו שלי אני נוטל ותניא בתוספתא דבבא קמא (פ"ו הל' ג) 'שלשה גנבים הם הראשון שכולם גונב דעת הבריות מרבה לו בתקרובת ויודע שאינו מקבלו ומסרב בו לאכל ויודע בו שאינו אוכל ותניא במסכת סוטה (ט, ג) לפי שגנב אבשלום שלש גנבות לב אביו ולב בית דין ולב כל ישראל נתקעו בו שלשה שבטים שני' (שמואל ב' י"ג, יד) ויקח שלשה שבטים בכפו ויתקעם בלב אבשלום וגונב דעת הבריות נקרא גנב שנאמר' (שמואל ב' טו, ו) ויגנוב אבשלום את לב אנשי ישראל וכתיב (נחמיה לא, טו) ותגנב את לבבי גרסינן בפרק גיד הנשה (סו"ט ז', ה) אמר שמואל אסור לגנוב דעת הבריות ואפילו דעת הגוים ויש ליתן טעם אף על גב דכתיב לא תגנובו ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו לא תגנובו לא קאי אבעמיתו במליצת הלשון דאם כן היה לו לומר מעמיתו ועוד כי ניגון טעם מפסיקו כדאמרינן במסכת נדרים בפרק אין בין המודר הנאה (ל, ג) ושום שכל (נפמ"י ס, ט) אלו פסוקי טעמין משמע שפסוקי טעמים מן התורה (ע"פ יראים קכד (רנה))¹:

4

(ב) [אין] הגונב ממון עובד עבודה זרה. כן הוא לשון הר"מ כאן פ"ג ה"א ועיין פ"א מגזילה ואבדה ה"ב ונדון זה דגניבת וגזילת גוי הארצו הראשונים והאחרונים ואין להאריך כאן. אך נראה לי לכאורה דאף להסוברים גזילת גוי דרנן מ"מ גניבת גוי אפשר דמן התורה אסור, להסוברים דאף על מנת למיקט [לעיל אות א'] ואף על [לעיל אות ב'] אסור לגנוב מן התורה, מזה נראה דהתורה לא אסרה זה מדין ממון לבד רק המדה הגרועה הזאת צעזמה התורה אסרה, א"כ בשלמא גזל דהוא רק דהתורה אסרה ממון חמירו א"כ אפשר דגזל גוי לא אסרה כי הממון שלו הפקר לאותן שיטות, אבל גניבת דאף על אסור לגנוב כדי שלא ילמוד מדה הגרועה הזאת, א"כ אף מגוי אסור כדי שלא ירגיל בה ועל זה הקפידה התורה. אך לכאורה לשיטות אלו, גם נפשות משה פרוטע עובר על הלוא הזו, דמרגיל ענמו מה ולא מטעם חיי שיעור, ויש לדבר הרבה, ואי"ה אשנה פרק זה, וז"ע קלמ"ט.

⁵ **רסב** רמב"ם הלכות גניבה פ"א, סמ"ג לאוין סימן קנ"ה, סור ח"ם סימן שמ"ה.

שלא לגנוב ממון דכתיב (ויקרא י"ט) לא תגנובו, נבב (ב"ק דף נ"ד חולין צ"ד תוספתא דב"ק דף נ"ד רמב"ם הלכות מכירה פ"ט) זה הנשמן סחמת בני אדם, ואינו לוקה לפי שנית, לתישלומין, ויש גניבה אחרת שאסרו חכמים בנזן גניבת הדעת אסור ואפילו דעתו של עכו"ם אסור.

יא ⁶ לנ אסור להטעות לנבלי וכן כל מרמה שבועולס אסירה במו"מ אפילו לנכרי כגון לד אם יש מום במקחו צריך להודיע ללוקח אע"פ שהוא נכרי שהרי זה מטעהו ונוגב דעתו אם אינו מודיעו וה"ל כנוגב ממנו ממון ואסור מן התורה כמו שית' בה' גולה :

יב ואפי' לנגוב דעתו בדבר שלא יגיע לו הפסד להנכרי אסור מד"ס לנ כגון לשכור לו בשר נבילה בהוקת שחומה ואף לנגוב דעת הבריות לו בדברים אפי' במלה אחת של שפת חלקות או גניבת דעת או במעשה שמראה שעושה בשבילן ואינו עושה אסור מפני שמחויבים לו טובה בחנם :

7 היכי

מכרזינן אמר רב יצחק בר יוסף נפל בישראל לבני חילא ולימא נפל טריפתא לבני חילא לא זבני והא קמטעי להו יאינהו הוא דקמטעו נפשיהו כי הא דמר זושרא בריה דרב נחמן הוא קאזיל מסיכרא לבי מחזא ורבא ורב ספרא הוא קא אתו לסיכרא פגעו אהדדי הוא סבר לאפיה הוא דקאתו אמר להו למה להו לרבנן דמרוח וארו טולי האי א"ל רב ספרא אנן לא היה ידעינן דקאתי מד אי היה ידעינן שפי היה פרוזינן א"ל רבא מ"ם אמרת ליה הבי דאחלישתיה לדעתיה א"ל והא קא מטעינן ליה אידו הוא דקא מטעי נפשיה

לא זבני - דנגלי הוא

להס מאחד שאין את רגלים לאוכלה :

אינשו הוא דקא מטעו אנפשיהו דללא

משיילי אי טרפה אי כשרה והאי דקתני

לעיל מפני שמטעהו בזוכר לו בחוקת

שחטה וכן הפתח חביות המטרות לחטני דאומר לו בשבילך אני

פיתחם דודאי גובב דעמו : פון אהו לסיכרא פגעו אסדדי - וכסבור

מר זוטרא שלקראו ילאו : כולי פאי - ילאהם יותר מדאי : לא סופ

ידעינן - ולעשות עסקיו וליך למקום אחר ילאו : דאחלישתיה

לדעפסי - שהיה סבור תחלה שכברטוה : וסא קמטעינן ליס - אם

לא הייתי מגלהו היה מחזיק לו טובה חנם : אישו הוא דמטעי

אנפשיס - אחרי שאט לא אמרנו לו לקראך ילאו :

8

אינהו דקא מטעו אנפשיהו כי הא - פי' בקונטרס והא דקתני לעיל מפני שמטעהו בזוכר לו בחוקת שחטה וכן הפתח חביות המטרות לחטני כשאומר לו בשבילך אני פותחן דודאי גובב דעמו ואין נראה דהא אלא אם כן הודיע קתני דמשמע אפילו בסתם אסור ולא שרי אלא ככה"ל ועוד דמאי פריך מרב יהודה דפתח ליה לעולא דהא דודאי שלא היה מטעהו רב יהודה לומר לו בשבילך אני פותחן לך נראה דסתם בסתם ואסור משום דאין לאורח לאסוקי לדעתיה דמטרות לחטני אבל הכא איבעי [להו] לאסוקי לדעתיהו דטרפה היא ומר זוטרא איבעי ליה לאסוקי לדעתיה שלא לקראו איז באים אלא לנודך עתמס :

9

שלמא למר . פי' בקונטרס ולא היה מחטין לברטו אלא לכו היה לרבו ול"ע שלא יהא בזה גובב דעת הבריות ועל חנם פי' כן דלא קאמר אלא דאין טפלנין לו שלום :

ואין כופלין שלום לעובד כוכבים: רב חסדא מקדים ויהיב ליה שלמא רב כהנא א"ל שלמא למר :

שלמא למר . ולא היה מחטין לברטו אלא לכו היה לרבו :

10 כיוצא (ז' בו רוצח)

שגלה לעיר מקלט ורוצח אנשי העיר לכבדו יאמר להם רוצח אני אמרו לו אעפ"כ יקבל מהם שגא יוזה דבר הרוצח :

11 אמר רבי יוסי הדא אמרה בר נש *דתני חדא מיכלא והוא אול לאתר ואיגון מוקרין ליה בגין תרתי צריך מיטר לון אנא חדא מיכלא אנא חכים :

13 ז אסור לרמות בני אדם במקח וממכר או לגנוב דעתם כגון ז אם יש [ד] מום במקחו צריך להודיעו ללוקח פ אף אם הוא עב"ם לא ימכור לו בשר נבילה בחוקת שחוטת פ ואין לגנוב דעת הבריות בדברים שמרא' שעושה בשבילן ואינו עושה אסור כיצד ח (ג) : לא יסרהב(בחבירו) שיסעור עמו והוא יודע שאינו מועד ולא ירבה לו בתקרובת והוא יודע שאינו מקבל ט ולא יפתח חבית (ג) הפתוחות לחנוני וזה סובר שפתחם בשבילו אלא צריך [ה] להודיעו שלא פתחם בשבילו ו ואם הוא רבר דאיבעי ליה לאסוקי אדעתיה שאינו עושה בשבילו ומטעה עצמו שסובר שעושה בשבילו לכבודו כגון שפגע בחבירו בדרך וסבור זה שיצא לקראתו לכבודו אין צריך להודיעו : ז לא יאמר לו סוך שמן מפך זה (ו) והוא [ו] ריקן וליך לבית האבל ובירו כלידיקן וסובר האבל יא שהוא מלא (זין) ואם הוא עושה כדי לכבודו מותר :

12 ויש לו ללמוד מהא דתנן בשלהי שביעית רוצח שגלה לעיר מקלטו ורצו בני העיר לכבדו אומר להם רוצח אני אמרו לו אעפ"כ יקבל מהם שנה וזו דבר הרוצח ואמרו שם בירושלמי אמר ר' יוסי הדא אמרה בר נש דתני חדא מכילא והוה אזיל לאתר דמוקרין ליה בגין תרתי צריך למימר להון חדא מכילא אנא חכם מכאן לבעל תשובה שמכבדין אותו לפי שאין מכירין אותו צריך שיאמר להם חוטא אני דמשמע דלאו דוקא רוצח לפי שהוא חטא מפורסם דא"כ היכי יליף מיניה בירושל' למאן דמוקרין ליה בגין תרין מכילין דילמא שני רוצח דכתיב מכסה פשעיו לא יצליח אלא דלאו לענין תשובה קאמר דאם כן מאי אריא משום דרצו בני העיר לכבדו אלא משום גבבת דעת הוא אלא דקשיא לי בה דהא בפ' ג"ה מוכח דכל היכא דאינהו מטעו נפשיהו לא שייך גבבת דעת לא מבעיא לרש"י ז"ל שפירש דליכא גבבת דעת אלא במוכר טריפה בחוקת שחוטת אלא אפי' למ"ד שחלקו עליו ואמרו אף בסתם שייך גבבת דעת היכא דלא הוה ליה להכירו לאסוקי אדעתיה הו"ל לאסוקי אדעתיהו דלא גמיר אלא חדא מכיל' שהרי הוא לא אמר להם שהיה יודע שתיים. וי"ל שמקלסים אותו בפניו ושותק דמשתיקתו טועים בכך.

14 והוא קא מטענין ליה . וא"ת והא אין זה טעות כיון דבלאו הכי היו בחיים לכבדו כדקאמר ליה טפי הוה טרמחא דכה"ג אמרין לעיל שאני עולא דחביב ליה לרב יהודה וי"ל דלא דמי כלל דלעיל נהי דליכא פסדא כל כך כמה שפוחין כיון שהיו מסרות לחנוני מ"מ בעטרו פתחן וכיון דלפילי לא היו מסרות היה פתחן בעטרו לא הולך להודיע כלל אלא לא כלל בעטרו :

15 פ"ב ו ולא יפתח לו חבית וכו'. עמ' (הולין ל"ד) הקשו דעולא חיקט: לני רב יהודה פסח ליה חבית המסרות לחנוני וחירו' אדוני אודעי . וא"כ שמי עולא דחביב ליה לרב יהודה דבלא"ה מי פוחי פתחן ליה . משמע לני היחלל כהרס דאם הוא אדם דבלאו הכי היה פוחה בעטרו מותר ואל"כ קשה דכבול גמ' נקטיק לישנא כהרס עיקר ואל"כ למה לא כהב רביע דין זה וכן סבור נח"מ כה"ל לזנא כי' רכ"ח לא הזכירו וכזה עם הרב"י ולא ידעתי למה באמימו רביע . ולאפשר משום דמלתא דפשיטא היא , עכ"ל . ולי' דאין זה מסתיק דאם האוס' הקשו על הא דלמריק סמס כהא דמר אסר' וכו' דהקשו עם ואל קמטני ליה כהב האוס' עם ואל"ס אין זה פסחה כיון דבלאו הכי היו נאים לכבדו דכה"ג אמריק לעיל שאני עולא דחביב וחירו' דנפשיהו חבית נהי דליכא פסדא כל כך כמה שפוחין כיון שהיו מסרות לחנוני מ"מ בעטרו פתחן , כלומר דלא אמריק שאם בלאו הכי היה פוחה מסרי כבדו שפוחי אלא בדבר שפסחה בשביל דכיון דאף סוף כשבילו עשה אפ"ס שאין לו פסידא כמה שפסח כיון דלפילו אם היה לו פסידא היה עושה כשבילו מותר אלא בדבר שאם עשה בשבילו כולל אפ"ס כשבילו היה עושה אפ"ס מותר ואל"כ כיון דאם זריכס לחילוק זה אין פסח כל כך שלא היה לו למור לנארו . לך ל"ל סמס אה לרביע ולומר דלא ספק כהירוצא כהרס משום דלפיקטא שפסח האוס' לא משמע לכו הכי חירו'א שפוחי האוס' אלא דרב ספרא ורבא לא ס"ל כהירוצא כהרס אלא כהירוצא דלודעי אודעי ולך ספק כרך חירו'א ולא כהירוצא דואבט"ל וכן הרש"ס נסקקו לא הזכיר האוס' חירו'א מרן שמעל . ומ"מ קשה בדברי רביע למכ לא הזכיר דנדבר דאיבעי ליה לאסוקי אדעתיה שאינו עושה בשבילו מותר כהיא דרב ספרא כדכחנו בהוספות וכנהו הזור . ונראה לי שאוס' כסירות רש"י עשה שאמרו בנייהתא בעבר לו בחוקת שחוסה חיי דוקא נמטרט לו בחוקת שחוסה וזה ענהג לא ימכור בשר נבילה במקום בשר שחוסה וכו' וכזה בסוף דבריו לפילו מלה חסם אל סמוי ואל גיבס דעת דמשמע דוקא כשמדבר בסירות וזה אמרו ואלפילו מלה אהא וכו' . וממילג משמע דהיכא דליכא מלה דמרי מותר דאיכו מפעי נפשיה ומכל מקום סמס הדברים יומר מדי ויהי לו לנאר :

16 י"ג נז כיצד לא יפתח חבית יין העומרת להפתח מיד מפני שכבר טכרה לחנוני (א) וזה סבור שפתחה בשבילו להשקותו יין חזק ונפסד על ידו הפסד גדול שהרי חבית זו שפתחה תשאר חסירה ויתקלקל יינה ויבא להחזיק לו טובה בתנם לא (אא"כ הוא חביב עליו שהיה פתח בשבילו) אלא צריך להודיעו שלא פתחה בשבילו כי לא מן הסתם אין לו להעלות על דעתו שכבר טכרה לחנוני אבל בדבר שיש לו להעלות בדעתו שאינו עושה בשבילו ומטעה עצמו וסבור שעושה בשבילו מ כגון שפגע בחבירו בדרך וסבור זה שיצא לקראתו לכבודו א"צ להודיעו וכו' כל ביוצא בזה :

17 ח לא יסרהב . פ"י לא יפירי בו ומדכתב לשון זה וגם אמר זה נה' ולא ירבה לו בתקרובת דקדקתי בפרישה דדוקא ככה"ג להפירי בו ולהרבות שלא כהסוג הוא דאסור אכל לדבר לו פעם אחת וסתים בא אכול עמי מותר כי ארבי' אם לא ידבר עמו כן יתבוס חבירו דהרוא"ס שכתב ויזאל ואין מכבדו לומר לו בא ואכול עמי יאמרו שהוא מפני שפלותו כי אין הכל יודעין שנמנע לומר כן מפני שידע שאינו מועד וק"ל :

י והוא ריקן פירות והוא יודע בו שלא ימך ומ"ה דוקא אסור מפני גביבת דעת דחבירו יחזיק לו טובה מכא אכל אם הי' בו שמן אף שידע בו שלא יסוך מותר לו לדבר בא וסוך ממנו מפני שכבודו וכמ"ש לפני זה :